

**A doktori iskola/doktori oktatási program megnevezése: ELTE Irodalomtudományi
Doktori Iskola / Az uráli népek folklórja és irodalma doktori oktatási program**

A doktori iskola/a doktori oktatási program kódja: IR/URA

TANEGYSÉGLISTA

IKM - Iskolarendszerű képzési modul (megszerezhető kredit:112, teljesítendő tárgy:16 db)

P/IR/xxx-1 Társtudomány 1.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/xxx-2 Társtudomány 2.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/xxx-3 Társtudomány 3.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/xxx-4 Társtudomány 4.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/URA-5 Az uráli népek folklórja I.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/URA-6 Az uráli népek folklórja II.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/URA-7 Az uráli népek irodalmi I.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/URA-8 Az uráli népek irodalmi II.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/URA-9 Az uráli népek művelődéstörténete

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/URA-10 Szövegelemzés és szövegkiadás

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/URA-11 Disszertációs témakonzultáció 1.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/URA-12 Disszertációs témakonzultáció 2.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/URA-13 Disszertációs témakonzultáció 3.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/URA-14 Disszertációs témakonzultáció 4.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/URA-15 Disszertációs témakonzultáció 5.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR/URA-16 Disszertációs témakonzultáció 6.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

TM - Tudományos modul (megszerzendő kredit legalább: 36, ebből 3 publikáció kötelezően teljesítendő)

P/IR-20 Tanulmányírás 1.

8 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR-21 Tanulmányírás 2.

8 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR-22 Tanulmányírás 3.

8 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

P/IR-23/A, B, C* Tanulmányírás

8 kredit, gyakorlati jegy, választható, korlátlanul ismételhető

P/IR-24/A, B, C* Egyéb publikáció

4 kredit, választható, korlátlanul ismételhető

P/IR-25/A, B, C* Konferencia-előadás

4 kredit, választható, háromszor ismételhető

P/IR-26/A, B, C* Szerkesztés

4 kredit, választható, háromszor ismételhető

P/IR-27/A, B, C* Tudományszervezés / oktatásszervezés

4 kredit, választható, háromszor ismételhető

P/IR-28/A, B, C* Külföldi kutatómunka

4 kredit, választható, háromszor ismételhető

P/IR-29 Egyéb tudományos tevékenység

4 kredit, választható, nem ismételhető

*Az A, B, C a félévenkénti meghirdetést lehetővé tévő technikai megkülönböztetés, hogy azonos félévben több tanegységet is föl lehessen venni egy-egy tevékenységfajtából.

OM - Oktatási modul (megszerezhető kredit: 32, teljesítendő tárgy: 0db)

P/IR-50/A, B, C, D Heti 2 órás szeminárium vagy előadás tartása

8 kredit, választható, négyszer ismételhető

Kurzusleírás (szakirodalom-ajánlás) kurzusonként**P/IR/URA-5 Az uráli népek folklórja I.**

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételhető

A uráli népek kultúrköröként: Kárpát-medence, Volga-vidék, Baltikum, Északnyugat-Szibéria.

Valamely nép vagy népcsoport folklórájának bemutatása: mitológia, népszokások, énekes és prózai alkotások, szakrális és profán műfajok. Improvizáció és hagyomány, a variálódás különböző esetei. Kapcsolatok a szomszédos népekkel, motívumkölcsonzés-, vándorlás. A folklór és az irodalom viszonya, a társadalmi változások hatása a folklórra.

Szakirodalom:

A magyarra fordított népköltészeti antológiákból minden, ami a választott népre vonatkozik

Folklore Genres, ed. Dan BEN-AMOS, Austin, Texas, University of Texas Press, 1976.

Alan DUNDES, Analytic Studies in Folklore, The Hague–Paris–New York, Mouton, 1975.

Elizabeth C. FINE, The Folklore Text. From Performance to Print, Bloomington/Indianapolis, Indiana University Press, 1984.

John Miles FOLEY, The Theory of Oral Composition. History and Methodology, Bloomington/Indianapolis, Indiana University Press, 1988.

André JOLLES, Einfache Formen: Legende, Sage, Mythe, Raetsel, Spruch, Kasus, Memorabile, Maerchen, Witz, Halle, Niemeyer, 1930.

Grigorij Lvovics PERMJAKOV, Ot progovorki do szazki, Moszkva, Glavnaja redakcija vosztocsnoj literaturi, 1970.

Vlagyimir Jakovlevics PROPP, A mese morfológiája, Bp., Gondolat, 1975.
Robert SCHOLLES, Robert KELLOGG, The Nature of Narrative, New York, Oxford University Press, 1966.
VOIGT Vilmos, A folklór alkotások elemzése, Bp., Akadémiai, 1972.

P/IR/URA-6 Az uráli népek folklórja II.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételtető

Az elméleti bevezető után valamely nép vagy népcsoport folklórjának tüzetes ismertetése: hitvilág, ünnepek (kalendáriumi és átmeneti), népszokások, lírai, epikus és mitikus énekek, mondák, kesék és kispikái műfajok. Improvizáció és hagyomány, a variálódás különböző esetei. Kapcsolatok a szomszédos népekkel, motívumkölcsonzés-, vándorlás. A folklór és az irodalom viszonya, a társadalmi változások hatása a folklórra.

Szakirodalom:

A választott nép folklór szöveggyűjteményei, nyelvjárási szövegkiadásai
A tejút fiai. Tanulmányok a finnugor népek hitvilágáról, szerk. HOPPÁL Mihály, Budapest, Európa Könyvkiadó, 1980.
The Great Bear. A Thematic Antology of Oral Poetry in the Finno-Ugrian Languages. ed. HONKO, Lauri et al, Helsinki, Finnish Literature Society, 1993.
HOPPÁL Mihály: Folklór és hagyomány. Gondolat, Budapest, 2004.
HOPPÁL Mihály: Hiedelem és hagyomány. L'Harmattan, Budapest, 2006.
Komi Mythology ed. SIIKALA, Anna-Leena et al., Budapest, Akadémiai 2003.
Khanty Mythology, ed. SIIKALA, Anna-Leena et al., Budapest, Akadémiai 2006.
LÁZÁR Katalin, A keleti hantik vokális népzeneje, Budapest, 1996.
NAGY Zoltán: Az őseink még hittek az ördögökben. Vallási változatok a vaszjugáni hantiknál. L'Harmattan, Budapest,
Jarkko NIEMI & Anastasia LAPSUI, Network of songs. Individual songs of the Ob' Gulf Nenets: Music and local history as sung by Maria M. Lapsui, Helsinki, MSFOu. 248. 2004.
VARGYAS Lajos, Keleti hagyomány – nyugati kultúra. Budapest, Szépirodalmi, 1984.
VÉRTES Edit, Szibériai nyelvrokonaink hitvilága, Budapest, Tankönyvkiadó, 1990.
VIKÁR László, A volga-kámai finnugorok és törökök dallamai. Budapest, MTA Zenetudományi Intézet, 1993.
VOIGT Vilmos, Irodalom és nép Északon. A balti finn népek folklórja mint az európai folklór része, Budapest, Universitas, 1997.

P/IR/URA-7 Az uráli népek irodalmi I.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételtető

Az uráli népek irodalmainak létrejöttje: földrajzi, kulturális, történelmi, társadalmi különbségek, az eltérések mibenléte. Kelet és Nyugat, Európa és Ázsia az uráli irodalmakban. A fiatal írásbeliségű irodalmak sajátosságai. Műfajok: eredeti és átvett minták. Az önéletrajzi ihletésű művek a folklór és a szépirodalom határán. A nemzeti eposzok hatása a nemzetté formálódásban. Az írók társadalmi szerepe. Nemzeti nyelv és államnely az irodalomban.

Szakirodalom:

Elemzések, kritikák a választott nép irodalmi műveiről
BAHTYIN, Mihail Mihajlovics, A szó esztétikája, Budapest, Gondolat, 1976, 257–302.
MINER, Earl, Comparative Poetics, Princeton, Princeton University Press, 1990.
Medveének. A keleti finnugor népek irodalmának kistükre. szerk. DOMOKOS Péter, Budapest, Európa, 1975.
DOMOKOS Péter, A kisebb uráli népek irodalmának kialakulása. Budapest, Akadémiai Kiadó, 1985.
KULCSÁR SZABÓ Ernő, Történetiség – megértés – irodalom, Budapest, Universitas, 1995, 62–99.
LAITINEN, Kai, A finn irodalom története. Budapest, Gondolat, 1981.
SZEGEDY-MASZÁK Mihály, „Minta a szőnyegen”. A műértelmezés esélyei, Budapest, Balassi, 1995, 76–116.

P/IR/URA-8 Az uráli népek irodalmi II.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételtető

A választott nép irodalmának részletes feldolgozása, különös tekintettel az éppen készülő disszertációk témájára.

Szépirodalom:

A választott nép irodalmi szövegei eredeti nyelven és fordításokban

Szakirodalom:

Elemzések, kritikák valamely uráli nép irodalmából.

P/IR/URA-9 Az uráli népek művelődéstörténete

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételtető

Az uráli népek történelme és kultúrtörténete: egyezések és eltérések. Az irodalmak kialakulásának feltételei. A nemzeti nyelvű művelődés lehetőségei népenként. Egy választott nép vagy népcsoport kultúrájának és irodalmának bemutatása: intézmények, sajtó, oktatási rendszer, művelődés. Az értelmiség társadalmi szerepe.

Szakirodalom:

A választott nép vagy népcsoport kultúrájával és irodalmával kapcsolatos speciális irodalom
DOMOKOS Péter, A kisebb uráli népek irodalmának kialakulása, Budapest, Akadémiai Kiadó, 1985.
van GENNEP, Arnold: Átmeneti rítusok. L'Harmattan, Budapest, 2007.
KEREZSI Ágnes: Az uráli népek néprajza. Fenn-Ugrica Pázmániensia II. Piliscsaba, 2009.
Nyelvrokonaink, szerk. NANOVSZKY György, Budapest, Teleki László Alapítvány, 2000.
Rein TAAGEPERA, A finnugor népek az orosz államban. Budapest, Osiris, 2000.

P/IR/URA-10 Szövegelemzés és szövegkiadás

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételtető

A meglévő elméleti háttérrel valamely uráli nép folklórájának és/vagy irodalmának tüzetes vizsgálata szövegek alapján, lehetőleg eredeti nyelven. Az irodalom produkciós rendszerének jellemzői, műnemek, műfajok az adott irodalomban. Szóbeliség és írásbeliség. Az irodalmi szöveg nyelvi és nyelven kívüli összetevői, történelmi, társadalmi meghatározottsága. A folklórszövegek variációi, szövegkiadás szó szerinti fordítással, a műfordítás kérdései.

Szakirodalom:

A választott nép folklór szöveggyűjteményei és szépirodalma
Nelson GOODMAN, Languages of Art. An Approach to a Theory of Symbols, Indianapolis, Bobbs-Merrill, 1968.
A jel tudománya, szerk. HORÁNYI Özséb, SZÉPE György, Bp., Gondolat, 1975.
Ismétlés a művészetben, szerk. HORVÁTH Iván, VERES András, Bp., Akadémiai, 1980.
Roman JAKOBSON, Nyelvészet és poétika, Budapest, 1979.
JÓZAN Ildikó, Műfordítás és intertextualitás, Alföld, 1997/10, 45–53.
KOSZTOLÁNYI Dezső, Nyelv és lélek, Budapest–Újvidék, Szépirodalmi–Forum, 1990, 561–597.
Hermeneutik der Fremde, Hrsg. Dietrich KRUSCHE, Alois WIERLACHER, München, Iudicium, 1990.
Gideon TOURY, In Search of a Theory of Translation, Tel Aviv, The Porter Institute, 1980.

P/IR/URA-11–16 Disszertációs témakonzultáció 1–6.

7 kredit, gyakorlati jegy, kötelező, nem ismételtető

A témavezetővel a disszertáció tárgyában folytatott rendszeres konzultáció, tematikáját és követelményeit a témavezető határozza meg a disszertáció készítéséhez szükséges egyéni kutatómunka igényei és előrehaladása alapján.

Értékelési, ellenőrzési szabályok: Az iskolarendszerű képzési modulban teljesített kurzusok értékelése ötfokozatú (1–5) osztályzatokkal, a tudományos modulban kétfokozatú (teljesítette/ nem teljesítette) szöveges értékeléssel, az oktatói munka kétfokozatú szöveges értékeléssel történik. A tudományos modulban teljesített tanegységekhez tartozó teljesítéseket a doktorandusz témavezetője részletesen ellenőrzi.